

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2025/9

Karar No : 2025/17

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARLARI ARASINDAKİ AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ
İSTEMİ HAKKINDA KARAR

Samsun Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulunun 31/12/2024 tarih ve E:2024/24, K:2024/25 sayılı kararıyla;

..... vekili Av. tarafından, Samsun Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 08/10/2024 tarih ve E:2024/621, K:2024/1195 sayılı kararı ile Ankara Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesinin 21/11/2024 tarih ve E:2024/1400, K:2024/2512 ve 21/11/2024 tarih ve E:2024/1471, K:2024/2513 sayılı, Bursa Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 07/10/2024 tarih ve E:2024/871, K:2024/1566 sayılı, Konya Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nin 03/12/2024 tarih ve E:2024/1272, K:2024/2044 sayılı kararları arasındaki aykırılığın giderilmesinin istenmesi nedeniyle,

"Aykırılığın, Samsun Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesi kararı doğrultusunda giderilmesi gerektiği" görüşüyle, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3/C maddesinin 4. fıkrasının (c) bendi uyarınca dosyanın Danıştaya gönderilmesi üzerine,

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkimi.....'un açıklamaları dinlendikten sonra konu ile ilgili kararlar ve yasal düzenlemeler incelenerek gereği görüldü:

I-AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİNE KONU BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARLARI :

A- SAMSUN BÖLGE İDARE MAHKEMESİ 1. İDARİ DAVA DAİRESİNİN E:2024/621 SAYILI DOSYASINA KONU YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istemin özeti: ili, Hisargeriş Köyü Camiinde vekil imam hatip olarak görev yapan davacı tarafından, 7433 sayılı Kanun ile 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna eklenen geçici 20.madde uyarınca gerçekleştirilen 2023 yılı vekillikten kadroya geçiş sözlü sınavında altmış (60) puan ile başarısız sayılmasına ilişkin işlem ile bu işleme yaptığı itirazın reddine dair 27/04/2023 tarih ve E- 3710231 sayılı işlemin iptali istenilmiştir.

Giresun İdare Mahkemesinin 30/04/2024 tarih ve E:2023/600, K:2024/380 sayılı kararının özeti:

Davalı idarece yapılan sözlü sınava ilişkin yargısal denetimin yapılabilmesi için, sözlü sınav öncesinde sınav komisyonlarınca sınavda sorulacak soruların önceden hazırlanması ve tutanağa bağlanması, her adaya sorulan soruların kayda geçirilmesi ve sorulan sorulara adayların verdiği yanıtlara hangi komisyon üyesince hangi notun takdir edildiğinin tutanakta ayrı ayrı gösterilmesinin gerektiği, somut olarak tespiti mümkün kıstaslar yönünden başarı durumunun bu şekilde belirlenmesinin düzenli idare ilkesinin ve hukuk devleti ilkesinin bir gereği olduğu,

Uyuşmazlığa konu olayda ise, dava dosyasındaki bilgi ve belgelerin değerlendirilmesinden; davacının vekillikten kadroya geçiş için yapılan sözlü sınav sonucunda tanzim olunan tutanaklarda sadece sözlü sınava katılanlara hangi kurul üyesi tarafından ne kadar puan verildiği ve ortalama puanın ne kadar olduğunun belirtildiği, ancak sözlü sınav öncesinde

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2025/9

Karar No : 2025/17

adaya ve dolayısıyla davacıya sorulacak soruların ve cevap anahtarının hazırlanmadığının görüldüğü, bu hâliyle sözlü sınavda somut olarak tespit edilebilir kıstaslar yönünden, sorulan sorunun davacının statü değişikliğine ilişkin gereken meslekî bilgiye sahip olup olmadığı hususundaki yeterliliğine veya yetersizliğine yönelik hukukî denetimi imkansız kıldığı, ayrıca davacıya sorulacak soruların sınav öncesinde belirlenmemesinin sözlü sınavının güvenilirliğine hâlel getirme ihtimalinin bulunduğu ve anılan durumun adaylar arasında eşitsiz uygulamalara mahal verebileceği, soruların önceden belirlenmesinin hukuk devleti ilkesinin gereği olduğu, belirtilen gerekçeler ile davacının anılan sözlü sınav neticesinde "başarısız" olduğu sonucuna da ulaşamayacağı,

Diğer bir anlatımla, dava konusu sözlü sınavın hukuka uygunluk denetiminin Anayasa'nın 125. maddesinde belirlenen hukukî sınırlar içinde yapılmasına olanak tanınmadığı, sözlü sınavın ilgili mevzuatın davalı idareye verdiği yetkiye istinaden belirlenen esaslar dahilinde yer verilen kriterler ve usûller çerçevesinde gerçekleştirildiği davalı idarece ortaya konulamadığından, bu şekilde yapılan sınav sonucunun belirlenmesinde davacının objektif ve nesnel biçimde değerlendirildiğinden söz etmeye olanak bulunmadığı sonucuna varıldığı,

Her ne kadar, sözlü sınavın bazı kısımlarının gözlem ve kanaati de içerdiği ve bu yönden soru ve cevapların hazırlanması hukuken faydasız ve akla uygun değil ise de, sınav konularından 'Hitabet' ile 'Ezan ve ikamet'in gözlem ve kanaate dayalı olduğu 'Kur'an'ı Kerim' ve 'Dini bilgiler' kısmının salt bilgiyi içerdiği anlaşıldığından yukarıda belirtildiği şekliyle bir sınav yapılmamasının objektif bir değerlendirme olmayacağı,

Bu durumda, önceden soru ve cevapların hazırlanması, objektif bir yöntemle göre sorulacak soruların belirlenmesi, cevapların denetime imkan verecek şekilde tutanak altına alınması ve komisyon üyelerinin her biri tarafından ayrı bir değerlendirme yapılması gerekirken komisyon üyelerince ayrı ayrı puan verilerek ve toplu bir şekilde kanaat belirtilmek suretiyle davacının sözlü sınavdan başarısız sayılmasına ilişkin işlem ile bu işleme karşı yapılan itirazın reddine dair işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle işlemin iptaline karar verilmiştir.

Samsun Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 08/10/2024 tarih ve E:2024/621, K:2024/1195 sayılı kararının özeti:

Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde vekil imam-hatip ve vekil müezzin-kayyımlık eliyle yürütülen kadrolara atama yapılması için 7433 sayılı Kanun ile 633 sayılı Kanuna geçici 20.madde eklenerek KPSS'den yeterli puan alan vekillerin Diyanet İşleri Başkanlığınca belirlenen usul ve esaslar dahilinde sözlü ve uygulamalı sınavla memur olarak atanmalarının öngörüldüğü, kararda açıklamasına yer verilen duyuruda, imam-hatipler için yapılacak sınavda yer alacak konular ve bu konuların puan değerlerinin, "Kur'an-ı Kerim" konusu için (70) puan, "Dini bilgiler (itikad, ibadet, siyer ve ahlâk konuları)" için (20) puan, "Hitabet" konusu için (10) puan olarak belirlendiği, adayların sınavda başarılı sayılabilmesi için (70) puan almaları gerektiğinin belirtildiği ve duyuruda yer almayan durumlarda Vaizlik, Kur'an Kursu Öğreticiliği, İmam-Hatiplik ve Müezzin Kayyımlık Kadrolarına Atama ve Bu Kadroların Kariyer Basamaklarında Yükselme Yönetmeliği hükümlerinin geçerli olacağına öngörüldüğü,

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2025/9

Karar No : 2025/17

Dosyanın incelenmesinden; Giresun ilinde vekil imam-hatip olarak görev yapan davacının, 7433 sayılı Kanun ile 633 sayılı Kanun'a eklenen geçici 20.madde uyarınca gerçekleştirilen 2023 yılı vekillikten kadroya geçiş sözlü sınavında altmış puan ile değerlendirilerek başarısız sayılması üzerine anılan işlem ile bu işleme yapılan itirazın reddine yönelik işlemin iptali istemiyle görülmekte olan davanın açıldığı,

Olayda, komisyon üyeleri tarafından, sınav konularından "Kuran-ı Kerim" konusu için (44), (45), (45) puan, "Dini bilgiler (itikat, ibadet, siyer ve ahlâk konuları)" için (10), (10), (10) puan ve "Hitabet" konusu için (6), (5), (5) puan olmak üzere toplamda (60) puan takdir edildiği, komisyon üyelerince imzalanan "değerlendirme- düşünceler tutanağı"nda, *"Kuran-ı Kerim 212.sayfayı okudu. Okuyuş zayıf. Metin hakimiyeti yok. Talim tecvit yok. Mahreçlerde çok hata var. Yersiz uzatmalar var, meddi tabiler fazla uzuyor. Kaf'ları qe olarak okuyor, Fatiha, Tebbet, Kafirun, Felak okudu. Mahreçler hatalı. Ra'lar ince oluyor. Peltekler yapılmadı. Buruc- Duha arası Nebe-Rahman yok. DİB başkan yardımcıları sorusunu bilemedi. Mesleki eksikliği çok. Başarısız."* şeklinde değerlendirmeye yer verildiği anlaşılmakta olup, sözlü sınavda adaylara yöneltilecek sorular önceden belirlenmiş ve yöneltilecek soru ile adayın cevabı kayıt altına alınmamış olmakla birlikte, davacıya, Kuran-ı Kerim'in 212. sayfası ile Fatiha, Tebbet, Kafirun ve Felak okutulduğu hususu ile sınav konularının niteliği dikkate alındığında, adaya yöneltilecek sorular açık ve net olduğu gibi "değerlendirme - düşünceler tutanağı"nda adaya yöneltilecek soruların ve adaya ilişkin komisyon üyelerince yapılan değerlendirmenin kayıt altına alındığı, alanında ehil olan ve usulüne uygun olarak oluşturulan komisyon üyelerince gözleme dayalı olarak değerlendirme yapılarak davacının mesleki bilgi ve becerisinin somut olarak değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin yargısal denetime imkan verecek biçimde tutanak altına alındığı anlaşıldığından, davacının (60) puan ile değerlendirilerek başarısız sayılmasına ilişkin işlem ile itirazın reddine yönelik dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle istinaf başvurusunun kabulüne, Giresun İdare Mahkemesinin 30/04/2024 tarih ve E:2023/600, K:2024/380 sayılı kararının kaldırılmasına, davanın reddine kesin olarak karar verilmiştir.

B- ANKARA BÖLGE İDARE MAHKEMESİ 3. İDARİ DAVA DAİRESİNİN E:2024/1400 SAYILI DOSYASINA KONU YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istemin özeti: Zonguldak ili, Gökçebey ilçesi, Saraçlar köyünde vekil imam-hatip olarak görev yapmakta olan davacının, 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un Geçici 20. maddesi uyarınca yapılan 2023 yılı vekillikten kadroya geçiş sözlü sınavında tarafına 60 puan verilmek suretiyle başarısız sayılmasına ilişkin işlemin iptali istenilmiştir.

Zonguldak İdare Mahkemesinin 29/03/2024 tarih ve E:2023/1178, K:2024/416 sayılı kararın özeti:

Kamu hizmetlerinin ehil ve yetişmiş kamu görevlileri eliyle yürütülmesi için yapılan sözlü sınavların, kariyer ve liyakat ilkelerine uygun, objektif ve aynı zamanda yetki, şekil, sebep, konu ve maksat unsurları yönünden yargısal denetime imkan tanıyacak şekilde yapılmasının esas

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2025/9

Karar No : 2025/17

olması gerektiği, idari işlemin yetki ve şekil gibi salt usule ilişkin unsurları ile sınırlı olmak üzere yapılan bir yargısal denetimin, hukuk devleti ilkesinin sağladığı güvenceyi temin etmeyeceği,

Nitekim Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 09/05/2017 tarih ve E:2015/1012, K:2017/2003 sayılı kararında belirtildiği gibi sözlü sınav öncesinde, sınav komisyonunca sınavda sorulacak soruların önceden hazırlanması ve tutanağa bağlanması, her adaya sorulan soruların kayda geçirilmesi ve sorulan sorulara adayların verdiği yanıtlara hangi komisyon üyesince, hangi notun takdir edildiğinin tutanakta ayrı ayrı gösterilmesi, böylece sözlü sınavın nesnel olarak yapılması ve yargısal denetime olanak tanıyacak biçimde tüm unsurlarıyla gerçekleştirilmesinin sağlanması gerektiği,

Uyuşmazlıkta; Mahkemelerinin 05/12/2023 tarihli ara kararı ile "davacıya sözlü sınavda sorulan soruların önceden belirlenip belirlenmediği, ne şekilde belirlendiği" sorularak sözlü sınavda sorulan soruları gösteren tutanağın Mahkemelerine gönderilmesinin istenildiği; davalı idarenin cevabi yazı ile sözlü sınavda adaylara yöneltilen soruların sınav konuları gözönünde bulundurularak komisyonca şifahi olarak sorulduğunun bildirildiği, davacıya sorulan soru ve cevaplarına ilişkin tutanağın ise okunaklı olmadığına görüldüğü,

Bu durumda, sınav komisyonu tarafından sorulacak soruların önceden hazırlanmadığı, sınav sırasında davacıya hangi soruların sorulduğunun idarece ortaya konulamaması ve bu durumun yapılacak yargısal denetimi de olanaksız kılması karşısında, davacının sözlü sınavda başarısız sayılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle işlemin iptaline karar verilmiştir.

Ankara Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesi'nin 21/11/2024 tarih ve E:2024/1400, K:2024/2512 sayılı kararının özeti:

Dava konusu işlemin iptali yönünde Zonguldak İdare Mahkemesince verilen 29/03/2024 tarih ve E:2023/1178, K:2024/416 sayılı kararı usul ve hukuka uygun olup kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığından istinaf başvurusunun reddine kesin olarak karar verilmiştir.

C- Ankara Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesinin 21/11/2024 tarih ve E:2024/1471, K:2024/2513 sayılı, Bursa Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 07/10/2024 tarih ve E:2024/871, K:2024/1566 sayılı, Konya Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesinin 03/12/2024 tarih ve E:2024/1272, K:2024/2044 sayılı kararları, Ankara Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesinin yukarıda belirtilen kararı ile aynı yöndedir.

II-İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY:

Uyuşmazlıklarda, farklı komisyonlarca farklı tarihlerde yapılan 2023 yılı vekillikten kadroya geçiş sözlü sınavlarında adayların başarısız sayılmalarına ilişkin işlemlere karşı açtıkları davalarda farklı nitelikteki kararların kesinleşmesi üzerine incelenen aykırılığın olduğu görülmüştür.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2025/9

Karar No : 2025/17

İLGİLİ MEVZUAT:

1- 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun

Geçici Madde 20-

28/11/2022 tarihi itibarıyla Diyanet İşleri Başkanlığı taşra teşkilatında 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi kapsamında açıktan vekil imam-hatip ve vekil müezzin-kayyım olarak görev yapmakta olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde müracaat edenler, geçerliliği devam eden kamu personeli seçme sınavından Başkanlıkça belirlenecek yeterli puanı almış olmaları ve Başkanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre yapılacak sözlü ve/veya uygulamalı sınavda başarılı olmaları şartıyla, Başkanlıkça ilan edilecek yerlerde görevlendirilmek üzere imam-hatip ve müezzin-kayyım unvanlı memur kadrolarına atanırlar. Bu madde uyarınca memur kadrolarına atananların dört yıl süreyle başka kamu kurum ve kuruluşlarına nakli yapılamaz.

Bu madde kapsamında atama yapılacak kadrolar, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin yapıldığı tarih itibarıyla ihdas edilerek kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuatın eki cetvellerin Başkanlığa ait bölümüne eklenmiş sayılır. İhdas edilen kadrolar; unvanı, sınıfı, adedi ve derecesi belirtilmek suretiyle atamanın yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde Kamu Personel Bilgi Sisteminin bulunduğu kuruma bildirilir.

2- Vaizlik, Kur'an Kursu Öğreticiliği, İmam-Hatiplik ve Müezzin Kayyımlık Kadrolarına Atama ve Bu Kadroların Kariyer Basamaklarında Yükselme Yönetmeliği

Sözlü sınav konuları

Madde 18– (1) Bu Yönetmeliğe göre yapılacak sözlü sınavda;

(...)

b) Kur'an kursu öğreticisi ve imam-hatipler için;

1) Kur'an-ı Kerim,

2) Dini bilgiler (İtikat, ibadet, siyer ve ahlâk konuları),

3) Hitabet.

c) Müezzin-kayyımlar için;

1) Kur'an-ı Kerim,

2) Dini bilgiler (İtikat, ibadet, siyer ve ahlâk konuları),

3) Ezan ve ikamet,

konularından sorular sorulur.

(2) (1)Sözlü sınav konularının değerlendirilmesi, bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentleri için otuzar, (4) numaralı alt bendi için on puan üzerinden; (b) ve (c) bentlerinin (1) numaralı alt bentleri için yetmişer, (2) numaralı alt bentleri için yirmişer ve (3) numaralı alt bentleri için ise onar puan üzerinden yapılır.

(3) Birinci fıkrada yer alan konularda sözlü sınavlara katılacakların temel ve özel yeterliklerinin tespitinde, Başkanlığın resmi internet sitesinde yayımlanan “**Diyanet İşleri Başkanlığı Teşkilatında Din Hizmetlerini Yürütenlerin Temel ve Özel Yeterlikleri**” esas alınır

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2025/9

Karar No : 2025/17

ve bu hususa sınav ilanında da yer verilir.

Sınavın değerlendirilmesi, başarı sıralaması ve sonuçlarının duyurulması

Madde 20 – (...)

(1) Yazılı ve/veya sözlü olarak yapılan sınavlarda başarılı olmak için sınavın her bir aşamasından yüz tam puan üzerinden en az yetmiş puan alınması şarttır.

(2) Sözlü sınav puanı, sınav komisyonu üyelerinin her birinin sınavda ayrı ayrı verdikleri puanların aritmetik ortalaması alınmak suretiyle tespit edilir.

(3) Yazılı ve sözlü olarak yapılan sınavların nihai puanı, yazılı ve sözlü sınav puanlarının aritmetik ortalamaları alınarak tespit edilir.

(4) Yazılı ve/veya sözlü sınavların puanları tespit edilirken kusuratlar da dikkate alınır.

(...)

3-Diyanet İşleri Başkanlığı Taşra teşkilatında vekil imam-hatip ve vekil müezzin-kayyım olarak görev yapan personelden 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un Geçici 20 nci maddesinde belirtilen şartları taşıyanların kadroya geçirilmesi için sözlü sınav yapılacağına ilişkin Duyuru:

(...)

4. Sınav Konuları:

A) İmam-hatip için;

a) Kur'an-ı Kerim (70 puan),

b) Dini bilgiler (İtikat, ibadet, siyer ve ahlâk konuları) (20 puan),

c) Hitabet (10 puan).

(...)

5. Sözlü sınava katılacakların temel ve özel yeterliklerinin tespitinde, Başkanlığın resmi internet sitesinde yayımlanan "Diyanet İşleri Başkanlığı Teşkilatında Din Hizmetlerini Yürütenlerin Temel ve Özel Yeterlikleri" esas alınacaktır.

4- Diyanet İşleri Başkanlığı Personel Yeterlikleri:

(...)

X. İmam-Hatip, Uzman İmam-Hatip ve Başımam-Hatip Yeterlikleri

A. İmam-hatip yeterlikleri

a. Temel Yeterlikleri

1. Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun okur.

2. Kur'an-ı Kerim'in 30. Cüzü ile Yasin, Mülk, Hucurat, Fetih ve Rahman sureleriyle, Bakara 1-5, 255, 285-286, Haşr Suresi 20-24. ayetleri ve Kur'an'dan okunması müted olan kısımları

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2025/9

Karar No : 2025/17

(mihrâbiye/aşr) ezbere okur.

3. Kur'an-ı Kerim'den ezbere okuduğu sure ve ayetlerin anlamlarını bilir.

4. Tecvit kurallarını örneklerle açıklar.

5. Kur'an-ı Kerim'le ilgili temel kavramları açıklar.

6. Kur'an-ı Kerim'in temel özelliklerini ve ana konularını açıklar.

7. Belli başlı Türkçe meal, tefsir, hadis, itikat, ibadet, siyer ve İslam tarihi ile ilgili kaynaklardan yararlanır.

8. İtikat, ibadet, ahlak ve siyerle ilgili dinî kavramların anlamlarını açıklar.

9. İtikadî ve fikhî mezheplerin görüşlerini ana hatlarıyla açıklar.

10. İslam inanç, ibadet ve ahlakının temel esas ve ilkelerini delilleriyle açıklar.

11. İslam'ın inanç, ibadet ve ahlak esaslarına (İlmihal) dair ana konularını açıklar.

12. İslam'ın inanç, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili temel hadisleri ezbere bilir.

13. Temel İslam İlimleri ile ilgili kavramları açıklar.

14. İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esaslarıyla ilgili güncel meseleleri bilir.

15. İnanç-ibadet-ahlak ilişkisini açıklar.

16. Hz. Peygamberin hayatını ana hatlarıyla açıklar.

17. Hz. Peygamberin söz, tutum ve davranışlarından örnekler verir.

18. Ayet ve hadisleri yorumlarken günün şartları, ihtiyaçları ve sorunlarıyla ilişki kurar.

19. Yaşayan dünya dinlerini ana hatlarıyla açıklar.

20. Günümüz inanç hareketlerini bilir.

21. Kur'an ve sünnet çerçevesinde dini istismar eden hareketleri analiz eder.

b. Özel Yeterlikleri

1. Namazları usulüne uygun kıldırır.

2. Usulüne uygun hutbe ve vaaz sunar.

3. Vaaz ve hutbelerin muhatap kitle üzerindeki etkililik düzeyini değerlendirir.

4. Cami musikisinin temel formlarını uygular.

5. Cami mûsikisinde yaygın olarak kullanılan temel makamları uygular.

6. Cenaze ile ilgili dinî görevleri usulüne uygun yapar.

7. Yapılması mutad olan duaları (nişan, nikâh, hatim, yemek, yağmur, açılış, vb.) usulüne uygun yapar.

8. Din hizmetlerinde hedef kitleye uygun rehberlik ve dini danışmanlık ilke, yöntem ve tekniklerini uygular.

9. Önemli gün ve gecelerde program düzenler.

10. Mesleğiyle ilgili gelişmeleri ve yayınları takip eder.

11. Kişisel ve mesleki gelişimine katkıda bulunacak bilimsel ve kültürel etkinliklere katılır.

12. Hedef kitlenin (çocuk, ergen, yetişkin) gelişim ve öğrenme özelliklerini açıklar.

13. Hedef kitlenin (çocuk, ergen, yetişkin) ilgi, ihtiyaç ve beklentilerini tespit eder.

14. Din hizmetleriyle ilgili hedef kitleye yönelik sorun çözme becerisine sahip olur.

15. Kur'an'ı Kerim'i yüzünden ve ezberden öğrenme-öğretme strateji, ilke ve yöntemlerini

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2025/9

Karar No : 2025/17

uygular.

16. Yaygın din eğitim ve öğretimi süreçlerini temel özellikleriyle açıklar.
17. Yaygın din eğitiminde kullanılan strateji, yöntem ve teknikleri uygular.
18. Uyguladığı eğitim programlarının temel özelliklerini (amaçlarını, ilkelerini, uygulama süreçlerini vb.) açıklar.
19. Öğrenenlerin özelliklerine uygun araç-gereç ve öğrenme-öğretme materyalleri kullanır.
20. Öğrenenlerin kendilerini fiziki ve psikolojik açıdan rahat ve güvende hissetmelerini sağlayacak olumlu bir öğrenme ortamı oluşturur.
21. Zamanı etkili ve verimli kullanır.
22. Gerçekleştirdiği din hizmetlerinin etkililiğini değerlendirir.
23. Caminin bulunduğu çevrenin sosyo-ekonomik, dini ve kültürel özelliklerini açıklar.
24. Sosyal iletişim becerisine sahiptir.
25. Sahip olduğu bilgi, beceri, görgü ve aile hayatı ile çevresine örneklik eder.
26. Din hizmetlerinin etkili yürütülmesine istekli olur.

5- 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun:

Bölge idare mahkemesi başkanlar kurulu:

Madde 3/C-

...

4. Bölge idare mahkemesi başkanlar kurulunun görevleri şunlardır:

...

c) Benzer olaylarda, bölge idare mahkemesi dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında veya farklı bölge idare mahkemeleri dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında aykırılık veya uyuşmazlık bulunması hâlinde; resen veya ilgili bölge idare mahkemesi dairelerinin ya da istinaf yoluna başvurma hakkı bulunanların bu aykırılığın veya uyuşmazlığın giderilmesini gerekçeli olarak istemeleri üzerine, istemin uygun görülmesi hâlinde kendi görüşlerini de ekleyerek Danıştaydan bu konuda karar verilmesini istemek.

...

5. Dördüncü fıkranın (c) bendine göre yapılacak istemler, konusuna göre İdari veya Vergi Dava Daireleri Kuruluna iletilir. İlgili dava daireleri kurulunca üç ay içinde karar verilir. Aykırılık veya uyuşmazlığın giderilmesine ilişkin olarak bu fıkra uyarınca verilen kararlar kesindir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

İncelemeye konu başvuruda giderilmesi istenen aykırılığı; Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde vekil imam/hatip olarak görev yapan personelin, 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un geçici 20. maddesi uyarınca, memur kadrolarına geçiş yapabilmeleri için yapılan sözlü sınavlara ilişkin olarak, sınav komisyonlarınca sınavda sorulacak soruların önceden hazırlanarak tutanağa bağlanmasının ve sözlü sınavda adaylara hangi

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2025/9

Karar No : 2025/17

soruların sorulduğunun kayıt altına alınmasının gerekli olup olmadığı hususu oluşturmaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 3. maddesinde, söz konusu Kanun'a hâkim olan temel ilkelere yer verilmiş; bu ilkeler ise, sınıflandırma, kariyer ve liyakat olarak belirtilmiştir. Anılan Kanun'da, liyakat ilkesi, kamu hizmetlerine girmede, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmede ve göreve son vermede liyakat sistemine dayanılması, işin ehline verilmesi ve bu sistemin eşit olarak tüm Devlet memurlarına uygulanmasını sağlamak olarak ifade edilmiştir.

Kamu görevine girme ve yükselmede liyakat ilkesi çerçevesinde, mevzuatımızda genel olarak yazılı sınavların yanında sözlü ve/veya mülakat sınavlarına da yer verilmektedir. Görsel, işitsel ve anlık gözlemlere yönelik değerlendirmeler içeren sözlü ve/veya mülakat sınavlarının da objektif nitelikte olması zorunludur.

Diğer tüm idari işlemlerin yargısal denetiminde olduğu gibi, sözlü sınavda başarısız sayılma işlemlerinin de, yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden hukuka uygunluğunun denetiminin yapılması gerekmektedir.

Ancak, niteliği itibarıyla görsel, işitsel ve anlık duruma ilişkin tespitler içermesi nedeniyle, sözlü sınav ve mülakatların objektifliğine ilişkin yargısal denetimin bilirkişi incelemesi gibi metodlarla yeniden değerlendirilmesini imkansız kılmaktadır.

İdari işlemlerin hukuka uygun olduklarına dair bir yargı kararına gereksinim duymadan hukuka uygun kabul edilerek ilgililer üzerinde hukukî sonuç doğurması olarak tanımlanabilen “**hukuka uygunluk karinesi**”ne göre, idarenin yaptığı işlemler -bu bağlamda sözlü ve mülakat değerlendirmeleri de- aksi kanıtlanıncaya kadar hukuka uygun kabul edilir.

Sözlü sınavların yargısal denetimine ilişkin olarak; Kurulumuzca, adayların girdiği sözlü sınav öncesinde, sınav komisyonunca **sınavda sorulacak soruların önceden hazırlanması ve tutanağa bağlanması**, her adaya **sorulan soruların kayda geçirilmesi** ve adayların verdiği yanıtlara hangi komisyon üyesince, hangi notun takdir edildiğinin tutanakta ayrı ayrı gösterilmesinin gerektiği, bu durumun sözlü sınavın nesnelliği ve yargısal denetimin gerçekleştirilmesini sağlayacağı içtihat olarak benimsenmektedir.

Bu çerçevede aykırılığa konu uyumsuzluklar incelendiğinde, her ne kadar sınav komisyonunca Yönetmelikte ve sınav duyurusunda belirlenen konular çerçevesinde sorulan sorulara, adayların verdiği cevaplara ilişkin değerlendirme gerekçelerine yer verilerek adayların başarı puanları tutanak altına alınarak sözlü sınavlar gerçekleştirilmiş ise de, yargısal denetiminin yapılmasını sağlayacak biçimde sınav komisyonunca sınavda sorulacak soruların ve cevaplarının önceden hazırlanarak tutanağa bağlanmadığı, adaylara önceden hazırlanan sorulardan hangi soruların sorulduğunun da kayıt altına alınmadığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, sözlü sınav öncesinde, sınav komisyonunca sınavda sorulacak soruların önceden hazırlanması ve tutanağa bağlanması, her adaya sorulan soruların kayda geçirilmesi ve adayların verdiği yanıtlara hangi komisyon üyesince, hangi notun takdir edildiğinin tutanakta ayrı ayrı gösterilmesinin, sözlü sınavın nesnelliği ve yargısal denetimin gerçekleştirilmesini sağlamak için gerekli olduğu sonucuna varılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2025/9

Karar No : 2025/17

III- SONUÇ :

Açıklanan nedenlerle; Bölge İdare Mahkemesi kararları arasındaki aykırılığın, sözlü sınav öncesinde, sınav komisyonunca **sınavda sorulacak soruların önceden hazırlanması ve tutanağa bağlanması, her adaya sorulan soruların kayda geçirilmesi** ve adayların verdiği yanıtlara hangi komisyon üyesince, hangi notun takdir edildiğinin tutanakta ayrı ayrı gösterilmesinin, sözlü sınavın nesnelliği ve yargısal denetimin gerçekleştirilmesini sağlamak için gerekli olduğu doğrultusunda giderilmesine kesin olarak, 14/04/2025 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Üye	Üye	Üye	Üye	Üye
	Üye	Üye	Üye	

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2025/9

Karar No : 2025/17

KARŞI OY

X- İncelenen aykırılığın, Samsun Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 08/10/2024 tarih ve E:2024/621, K:2024/1195 sayılı kararı doğrultusunda giderilmesi gerektiği oyuyla, karara katılmıyorum.

Üye

